

Samrådssvar

Ministertale ved åbent samråd om L 160 om offentlig digital post
tirsdag den 15. maj 2012 kl. 14.00

Samrådsspørgsmål A

Vil ministeren redegøre for bestemmelserne om fritagelse for obligatorisk tilslutning til digital post i L 160, herunder hvem der kan blive fritaget, og på hvilke betingelser man kan blive fritaget?

Svar

Indledning

Indledningsvis vil jeg gerne starte med at glæde mig over den generelt brede opbakning til lovforslaget.

Under førstebehandlingen af lovforslaget noterede jeg, at ordførerne er enige med regeringen i, at digitalisering er en meget vigtig løftestang for at reformere og dermed fremtidssikre velfærdssamfundet.

Det glæder mig, at vi som udgangspunkt er enige om målsætningen om, at digitalisering af kommunikationen mellem borgerne og det offentlige først og fremmest handler om at spare penge og samtidig give god og fleksibel service

Regeringens netop offentliggjorte 2020 plan understreger behovet for, at vi bruger de muligheder vi har for at frigøre midler fra administrative områder, så velfærden på fx sundheds- og uddannelsesområdet kan forøges.

Som det fremgår af regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen", er målet, at 80 pct. af kommunikationen mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015. Vores tilgang til dette er, at dem, der kan, de skal anvende digital post.

Langt de fleste danskerne har adgang til it, og danskerne er generelt rigtig gode til it. Eksempelvis har 87 procent af de 16 til 89-årige danskere adgang til computer og internet derhjemme, og 70 procent af de 16 til 89-årige bruger netbank.

Der er næppe mange borgere, som vil savne papirbrevene fra det offentlige, som skal opbevares i ringbind, for at der kan holdes styr på dem.

Der vil dog være borgere, som af den ene eller anden grund er forhindrede i at kunne bruge den digitale postkasse. De borgere, der kan blive fritaget for digital post, er derfor dem, der er forhindret i at modtage deres post digitalt.

Hjælp og vejledning

Jeg vil gerne understrege, at vi skal gøre os umage for at sikre, at overgangen bliver så let og tryk for borgerne som muligt. Det er blandt andet vigtigt, at borgerne får tid til at vænne sig til de nye løsninger.

En opgørelse fra marts 2012 viser, at der allerede i dag er 1,25 mio. danskere, som gennem digital post modtager post fra offentlige myndigheder og flere end 3 mio. borgere modtager digitale breve fra banker, forsikringsselskaber m.v.

Den digitale postkasse bliver først obligatorisk for borgerne at bruge i november 2014.

Det vil sige, at der stadig er god tid til at lære at bruge computer og internet og til at vænne sig til at posten fra offentlige myndigheder kommer digitalt og ikke på papir.

Det er vigtigt, at borgerne får den hjælp og vejledning, de har brug for, når vi digitaliserer.

Derfor er det vigtigt, at vi gør en ekstra indsats. Det vil vi gøre på tre måder:

For det første vil borgerne personligt modtage information om overgangen til digital post, så vi sikrer, at borgerne får klar og grundig information om, hvad forandringen betyder.

For det andet vil borgerne på biblioteket eller i borgerservice kunne få hjælp og vejledning til eksempelvis at blive introduceret til digital post, og få vist hvordan den bruges.

For det tredje samarbejder Digitaliseringsstyrelsen med bibliotekerne, kommunerne, oplysningsforbundene og ældreorganisationerne om at sikre gode tilbud om at blive bedre til at bruge computer og internet.

Det er i øvrigt værd at bemærke, at de borgere, der lærer noget om it i forbindelse med brug af digital post, også vil kunne få gavn af de mange andre muligheder, som digitaliseringen i øvrigt medfører.

Fritagelse

Selvom danskerne generelt har en meget høj it-parathed, vil der være borgere, som ikke vil kunne bruge den digitale postkasse.

De borgere, der selv efter hjælp og vejledning fortsat ikke kan anvende digital post, vil derfor kunne søge om fritagelse.

Jeg vil henvise til, hvad jeg har svaret til Kommunaludvalget ved besvarelsen af spørgsmål 3 til lovforslaget, om de særlige forhold, der udgør fritagelsesgrundene.

Som det fremgår af lovbemærkningerne, og som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål 3, er der følgende fritagelsesgrunde:

-Kognitiv og fysisk funktionsnedsættelse, hvor funktionsnedsættelsen hindrer borgeren i at modtage sin post digitalt.

Det kunne være lettere demente eller udviklingshæmmede.

-Manglende adgang til computer i eget hjem.

Vi ønsker ikke at tvinge borgeren ned på biblioteket eller på borgerservice for at læse deres post.

-Udrejse af Danmark eller ophør af fast ophold i Danmark.

-Sproglige barrierer.

Det kunne være en borger, som ikke behersker dansk, og derfor har svært ved at tilgå den digitale postkasse på grund af problemer med at tilegne sig teksterne i digital post.

-Praktiske vanskeligheder med at skaffe et NemID.

Det kunne være en borger, der midlertidigt opholder sig i udlandet og har langt til en dansk repræsentation, hvor NemID kan udleveres, eller det kunne være en borger uden kørekort og pas, der derfor skal møde op på borgerservice for at få udstedt NemID, men som er bundet til hjemmet.

Som det også fremgår af svaret, vil en borgers erklæring om ikke at kunne anvende offentlig digital post, blive lagt til grund.

Hvis en borger afgiver erklæring om, at vedkommende ikke er i stand til at modtage sin post digitalt med henvisning til fritagelsesgrundene, vil vedkommende blive fritaget.

Det er konsekvensen af lovforslagets bemærkninger om, at erklæringen lægges til grund uden videre prøvelse.

Det er ikke tanken, at det af erklæringen skal fremgå, hvilken af fritagelsesgrundene, som borgeren henholder sig til.

Som anført i mit svar på spørgsmål 1 til lovforslaget, bygger fritagelse fra Digital Post således på en høj grad af tillid til borgerens erklæring.

Af mit svar på udvalgets spørgsmål 13, fremgår det, at afgørelse om fritagelse af borgere træffes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den pågældende er folkeregistreret eller senest har været folkeregistreret.

Administration af fritagelse

I forhold til administrationen af fritagelse, så vil den blive nærmere fastlagt ved udstedelse af bekendtgørelse, som jeg har svaret til Kommunaludvalget i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 4.

Det drejer sig om, i hvilken form anmodning om fritagelse skal indgives, hvem der kan søge fritagelse på en andens vegne og kravene til en sådan anmodning samt regler om anvendelse af tidsbegrænset fritagelse.

Den konkrete regelfastsættelse vil ske i en bekendtgørelse, hvor de væsentlige interessenter bliver hørt, ligesom bekendtgørelsen sendes i bred høring.

Afslutning

Afslutningsvis vil jeg gerne igen understrege, at vores tilgang er, at dem, der kan, skal anvende digital post.

De, der kan blive fritaget, er derfor dem, der er forhindret i at modtage deres post digitalt.

Lov om offentlig digital post er en væsentlig del af grundlaget for det videre arbejde med digitalisering.

Loven er dermed et vigtigt skridt i retning af, at vi bliver endnu bedre til at udnytte de digitale muligheder, vi har for at effektivisere, for at kunne frigøre ressourcer til bedre service.